

Sakspapir

SAKSGANG

Utval	Møtedato	Saknr
Utval for Levekår (UFL)	04.09.2017	044/17
Råd for menneske med nedsett funksjonsevne (RFF)	12.09.2017	024/17

Arkiv: FA - A00, TI - &00

Arkivsaknr: 16/1046 - 20

Sakshandsamar: Rune Landro

Høyring til endring i opplæringslova. Plikt til å tilby intensiv opplæring og plikt til fleirfagleg samarbeid.

Kort om saka:

Kunnskapsdepartementet har sendt på høyring to forslag som inneber endring av opplæringslova og friskulelova. Det vert foreslått ein plikt for skulen å tilby intensiv opplæring for elevar på 1.- 4. trinn som står i fare for å bli hengande etter i lesing, skriving eller rekning. Rådmannen tilrar ikkje å gje støtte til dette tiltaket då føremålet allereie er godt ivaretaken i gjeldande regelverk.

Høyringsnotatet inneholder også eit forslag om ei plikt for skulen til å samarbeida med kommunale tenester om vurdering og oppfølging av elevar med helsemessige, personlege, sosiale og emosjonelle vanskar knytt til opplæringa. Rådmannen støttar dette framleggjettet då det vil utgjere ei naturleg harmonisering av ulike regelverk. Tiltaket vil og vera i tråd med gjeldande praksis i Øygarden.

Dokument vedlagt saka:

Dok.dato	Tittel	Dok.ID
15.06.2017	Høyringsnotat flerfaglig samarbeid	42931

Aktuelle lover, føresegner, avtalar, planar:

Opplæringslova

Helse- og omsorgstenestelova

Barnevernlova

Forvaltningslova

Forskrift om helsestasjons- og skulehelsetenesta

Saksopplysningar:

Kunnskapsdepartementet foreslår å ta inn ny § 1-4 i opplæringslova med følgjande tekst:

«På 1. til 4. årstrinn, skal skolen sørge for at elevar som står i fare for å bli hengande etter i lesing, skriving eller rekning raskt får eigna intensiv opplæring slik at forventa prosesjon blir

nådd.»

Regjeringa skriv i høyringsnotatet at det er behov for ei praksisendring slik at elevar som strever med lesing, skriving og rekning raskt får ekstra støtte. Departementet meiner at om det ikkje vert sett inn tiltak tidleg i opplæringa, vil forskjellane i læringsutbyte mellom elevane bli forsterka og auka i den vidare skulegangen.

I samband med konsultasjonar mellom regjeringa og KS har KS gitt uttrykk for at dei ikkje ser lovendring på dette området som naudsynt. Dei viser til at det etter gjeldande rett er ei plikt til tilpassa opplæring og forsterka innsats for 1.-4 trinn. I opplæringslova § 1-3 heiter det: «Opplæringa skal tilpassast evnene og føresetnadene hjå den enkelte eleven, lærlingen, praksisbrevkandidaten og lærekandidaten.

På 1. til 4. årstrinn skal kommunen sørge for at den tilpassa opplæringa i norsk eller samisk og matematikk mellom anna inneber særleg høg lærartettleik, og er særleg retta mot elevar med svak dugleik i lesing og rekning.»

I Øygarden er alle skulane f.o.m. skuleåret 2017-18 pålagt å ha eit eige opplegg som følgjer opp elevar på 1. og 2. trinn som vert hengande etter. Det er sett av øyremerka midlar over statsbudsjettet til dette tiltaket.

I det andre høyringsforslaget vil regjeringa lovfesta skulane si plikt til samarbeid med andre tenesteytarar i kommunen. Ein nyttar omgrepet fleirfagleg vurdering og oppfølging. Med dette meiner ein tiltak for å støtta personar med personlege, fysiske, sosiale eller emosjonelle vanskar der ein involverer ulike faggrupper og kommunale tenesteområde. Sjølv om gjeldande regelverk er tydeleg på t.d. primærhelsetenesta si plikt til å samarbeide med skule om tiltak som fremjar godt psykososialt og fysisk læringsmiljø for elevar, meiner regjeringa at denne plikta ikkje like tydeleg er spegla i opplæringslova.

KS meiner at det vil variera frå sak til sak om det bør vera eit samarbeid mellom ulike instansar. Dette vil m.a. vera avhengig av den enkelte elev, men også kva kompetanse og ressursar skulane og kommunen har.

I Øygarden er det eit planlagt og systematisk samarbeid mellom skulane og instansar som skulehelsetenesta, PPT og barnevern. Det er månadlege «basisgruppemøte» mellom skulane og familiens hus. Dette er eit kontaktpunkt med låg terskel for å drøfta saker som i tillegg til faglege utfordringar hos elevane kan gjelda helsemessige, personlege, sosiale og emosjonelle vanskar knytt til opplæringa.

Økonomiske konsekvensar:

Krav til auka lærartettleik på 1.-4. trinn er allereie lovfesta i opplæringslova § 1-3. I statsbudsjettet for 2017 auka stortinget løyvinga til tidleg innsats med 460 mill. kroner, slik at samla løyving til dette føremålet er på 1,3 mrd. kroner. For Øygarden utgjer dette 1,3 mill. kroner. Regjeringa meiner derfor at den føreslegne regelendringa allereie er finansiert. Det vil likevel variera frå kommune til kommune og frå skule til skule kva dei konkrete behova er for ekstra oppfølging av elevar på 1.-4. trinn.

Miljøkonsekvensar:

Ingen kjente.

Folkehelseperspektiv:

Begge til føreslegne tiltaka kan vera av betydning for elevane sin trivsel og moglegheit for å utvikla seg fagleg og sosialt innanfor trygge rammer.

Vurdering og konklusjon:

Regjeringa har forslag om å innføra ei plikt til å gje intensiv opplæring til elevar på 1.-4. trinn

som står i fare for å bli hengande etter i lesing, skriving eller rekning. Det har lenge vore semje innan skulefaglege forskingsmiljø om kor viktig det er at skulane tidleg set inn tiltak for elevar som ikkje har ei tilfredsstillande fagleg utvikling. I utgangspunktet er det derfor positivt at regjeringa er opptatt av at skulane handlar raskt i slike tilfelle. Rådmannen vurderer det likevel slik at gjeldande lovverk er tilstrekkeleg for å sikra intensjonen i lovforslaget. Det er i dag ei plikt for skulane til å gje tilpassa opplæring for elevane. Det betyr at ein må følgja med på elevane si utvikling, i det daglege arbeidet i klasserommet og ved målretta bruk av testar og prøver. Dette er det som meinast med undervegsvurdering. Ein må så setja inn ekstra tiltak der det er naudsynt. Slik arbeidar skulane i dag.

Det er og ei plikt for kommunane til å sikra ekstra lærartettleik for dei lågaste årstrinna. Å innføra ei ny plikt om intensiv opplæring for elevar «som står i fare for å bli hengande etter», vil gje skulane nye utfordringar knytt til tolking, ekstra sakshandsaming, internkontroll og moglege klagesaker, utan at kvaliteten på opplæringa treng å bli betre. Rådmannen vil derfor tilrå å ikkje støtta den nye lovforslaget om plikt til intensiv opplæring fordi ein vurderer føremålet som godt nok ivaretaken innanfor gjeldande regelverk.

Rådmannen stiller seg meir positiv til framlegget om å lovfesta skulane si plikt til fleirfagleg samarbeid. Det er kjent at mange av dei utfordringane som skulane har, må løysast i samarbeid med andre fagpersonar utanfor skulen. Også skulane i Øygarden rapporterer at dei må bruka mykje tid og krefter på å følgja opp elevar som slit med personlege, fysiske, sosiale eller emosjonelle vanskar. Helsesektoren si plikt til samarbeid med skulen er lovfesta m.a. i helse- og omsorgstenestelova og i forskrift om helsestasjons- og skolehelsetenesta. Barneverntenesta har også lovfesta denne plikta. I opplæringslova er ikkje ei slik plikt til samarbeid like klart utforma.

Det er ingen tvil om at behovet for eit fleirfagleg samarbeid til beste for elevane i grunnskulen er naudsynt. Sjølv om praksisen i mange kommunar ivaretok dette formålet, vil det vera naturleg at ei plikt til slikt samarbeid også blir innarbeidd i opplæringslova, slik det er i regelverk som gjeld andre tenesteområde. Ei slik lovendring vil truleg få lite å seia for Øygarden, då samarbeidet mellom skulane og familiens hus ivaretok det som er intensjonen med høyringssframlegget. Det er her lagt opp til faste møtepunkt mellom skule, barnevern, PPT, skolehelsetenesta m.v. Skulane møter regelmessig eit fleirfagleg miljø der det er låg terskel for å ta opp problemstillingar som gjeld også personlege, sosiale og emosjonelle vanskar. Det er likevel slik at berre eit fåtal av kommunane i landet er organisert med ein modell som familiens hus. Rådmannen støttar derfor høyringsframlegget som vil gje skulane ei plikt til fleirfagleg samarbeid både for å førebyggja og tidleg ta tak i m.a. sosiale og emosjonelle utfordringar som barn i skulealder slit med.

Innstilling til vedtak:

1. Utval for levekår vedtek å gje høyringsuttale i tråd med saksframstillinga.
2. Utvalet støttar ikkje framlegget om å lovfesta plikta til å tilby intensiv opplæring på 1. til 4. trinn då ein finn at intensjonen med framlegget allereie er i vareteke i gjeldande regelverk. Lovendringa som er føreslått vil gje skulane nye utfordringar knytt til tolking, ekstra sakshandsaming, internkontroll og moglege klagesaker, utan at kvaliteten på opplæringa treng å bli betre.

3. Utvalet støttar framlegget om å lovfesta plikta til fleirfagleg samarbeid då dette vil føra til ei naturleg harmonisering av lovverket. Ein vil med dette tiltaket kunna sikra god førebygging og at skulane tidleg tek tak i m.a. sosiale og emosjonelle utfordringar som barn i skulealder slit med.

Behandling i Utval for Levekår (UFL) 04.09.2017:

Endringsforslag - endring i punkt 2 Remi Oen FrP

Utvalet støttar framlegget om å lovfesta plikta til å tilby intensiv opplæring på 1. til 4. trinn då ein finn at intensjonen med framlegget allereie er i vareteke i gjeldande regelverk. Lovendringa som er føreslått vil gje skulane nye utfordringar knytt til tolking, ekstra sakshandsaming, internkontroll og moglege klagesaker, utan at kvaliteten på opplæringa treng å bli betre.

Røysting: Innstillinga med forslag til endring i punkt 2 vart samråystes vedteken.

Vedtak i Utval for Levekår (UFL) - 044/17

1. Utval for levekår vedtek å gje høyningsuttale i tråd med saksframstillinga.
2. Utvalet støttar framlegget om å lovfesta plikta til å tilby intensiv opplæring på 1. til 4. trinn då ein finn at intensjonen med framlegget allereie er i vareteke i gjeldande regelverk. Lovendringa som er føreslått vil gje skulane nye utfordringar knytt til tolking, ekstra sakshandsaming, internkontroll og moglege klagesaker, utan at kvaliteten på opplæringa treng å bli betre.
3. Utvalet støttar framlegget om å lovfesta plikta til fleirfagleg samarbeid då dette vil føra til ei naturleg harmonisering av lovverket. Ein vil med dette tiltaket kunna sikra god førebygging og at skulane tidleg tek tak i m.a. sosiale og emosjonelle utfordringar som barn i skulealder slit med.

Behandling i Råd for menneske med nedsett funksjonsevne (RFF) 12.09.2017:

RFF sluttar seg einstemmig til forslaget om endring i opplæringslova som er:

Ny § 1-4 Tidleg innsats på 1. – 4. trinn

På 1. til 4. årstrinn, skal skolen sørge for at elevar som står i fare for å bli hengande etter i lesing, skriving eller rekning raskt får eigna intensiv opplæring slik at forventa progresjon blir nådd.

Vedtak i Råd for menneske med nedsett funksjonsevne (RFF) - 024/17

RFF sluttar seg til forslaget om endring i opplæringslova som er:

Ny § 1-4 Tidleg innsats på 1. – 4. trinn

På 1. til 4. årstrinn, skal skolen sørge for at elevar som står i fare for å bli hengande etter i lesing, skriving eller rekning raskt får eigna intensiv opplæring slik at forventa progresjon blir nådd.

Siri Fahlvik Pettersen

Rådmann

Rune Landro

Sakshandsamar

Dokumentet er elektronisk godkjent, og krev difor ingen signatur.